

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та соціально-політичних наук**

**ПЛАНИ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ФІЛОСОФІЇ
для студентів всіх спеціальностей
30-15**

Краматорськ 2022

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену	для заліку	
90-100	A	відмінно	зараховано	
82-89	B	добре		
74-81	C			
64-73	D	задовільно		
60-63	E			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

№	Форми контролю	Кіл-ть	Кількість балів		Зміст контролю та норма часу виконання
			За заняття	Загальна	
МОДУЛЬ 1					
1	Семінарське заняття	4	10	40	Згідно з планами семінарських занять 85 хв.
2	Контрольна робота на семінарі	1	10	10	Відповідно питань, що розроблені кафедрою - 40 хв.
3	Контрольна робота на лекції	1	50	50	Відповідно до тематики, що затверджена кафедрою - 40 хв.
МОДУЛЬ 2					
1	Семінарське заняття	3	15	45	Згідно з планами семінарських занять 85 хв.
2	Контрольна робота на семінарі	1	5	5	Відповідно питань, що розроблені кафедрою - 40 хв.
3	Контрольна робота на лекції	1	50	50	Відповідно до тематики, що затверджена кафедрою - 40 хв.

Критерії оцінки знань студентів на іспиті:

Оцінка „відмінно” виставляється тоді, коли студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білет, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання, може пов'язати теоретичний матеріал із життєвими проблемами минулого і сьогодення;

Оцінка „добре” виставляється, коли студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білета, орієнтується в матеріалі при відповіді на додаткові питання, може показати життєве значення філософських проблем;

Оцінка „задовільно” виставляється, коли студент може викласти основні положення теорії при відповіді на питання екзаменаційного білета орієнтується в основних проблемах філософії, розуміє її роль у житті суспільства;

Оцінка „незадовільно” виставляється, коли студент не відповідає на питання екзаменаційного білета і не орієнтується в основних проблемах філософії.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ з курсу «ФІЛОСОФІЯ»

Заняття 1.

Тема 1. ФІЛОСОФІЯ, КОЛО ЇЇ ПРОБЛЕМ ТА РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ

1. Поняття світогляду та його структура. Людина та всесвіт - головне питання світогляду.
2. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія.
3. Природа та зміст філософських проблем.
4. Філософія та наука. Методологічна функція філософії.
5. Філософія в системі культури.

Головні поняття та категорії:

Світогляд, філософія, методологія, матеріалізм, ідеалізм, онтологія, гносеологія, агностицизм, скептицизм, наука, культура, політика, проблеми сенсу життя.

Заняття 2.

Тема 2. ДАВНЬОГРЕЦЬКА ФІЛОСОФІЯ

1. Проблема буття і пізнання філософії "досократиків".
2. Софісти та Сократ. Самопізнання як мета філософії. Етичний ідеалізм Сократа. (Поворот філософії до проблем людини).
3. Філософія Платона:
 - а) вчення про буття;
 - б) теорія пізнання;
 - в) проблема людини і суспільства.
4. Філософія Аристотеля:
 - а) вчення про буття;
 - б) гносеологія Аристотеля;
 - в) проблема людини і суспільства.

Головні поняття та категорії:

Матеріалізм, діалектика, ідеалізм, апорії, атомізм, софістика, самопізнання, етичний ідеалізм, ідея, буття, пізнання, метод, матерія, форма, рух, людина, суспільство, держава.

Заняття 3.

Тема 5. НІМЕЦЬКА КЛАСИЧНА ФІЛОСОФІЯ

1. Теорія пізнання та етика І. Канта.
2. Абсолютний ідеалізм В.Ф. Гегеля.
 - а) принцип тотожності буття та мислення;
 - б) закони та категорії діалектики;
 - в) система та метод Гегеля.
3. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.

Головні поняття та категорії:

«Коперніканський переворот», «чистий розум», «річ в собі», апріорні форми, феномени, ноумени, трансцендентне, трансцендентальне, антиномії, «категоричний імператив», абсолютна ідея, закони.

Заняття 4.

Тема 6. ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА В УКРАЇНІ

1. Єдність витоків російської і української філософії.
2. Класичний період української філософії. Р. С. Сковорода.
3. Соціально-політичні погляди діячів Кирило-Мефодієвського товариства.
4. Філософська думка в Україні кін. XIX-поч. XX ст. (П.Д. Юркевич, В.И. Вернадський).

Головні поняття та категорії:

Християнство, «книжність», християнський антропоцентризм», «три світи», «дві натури», пізнання, кардіоцентризм, ідея «спорідненої праці», «Горна Республіка», неоплатонізм, «філософія серця», космізм.

Заняття 5-6.**Тема 7-10. ФІЛОСОФІЯ МАРКСИЗМУ. ПРОБЛЕМА ЛЮДИНИ В НЕКЛАСИЧНІЙ ФІЛОСОФІЇ**

1. Філософія марксизму:
 - а) проблема відчуження у молодого Маркса;
 - б) матеріалістичне розуміння історії та соціальна обумовленість особистості;
 - в) принципи колективізму та проблема свободи.
2. Філософія життя:
 - а) трактування життя і «волі до влади» Ф. Ніцше;
 - б) критика християнства і традиційної моралі;
 - в) імморалізм. Надлюдина - носій нової моралі.
3. Філософія психоаналізу:
 - а) структура психіки людини в психоаналізі З. Фрейда;
 - б) природа несвідомого. «Лібідо» і його роль в структурі особи;
 - в) неофрейдистське трактування природи несвідомого (К.Г. Юнг).
 - г) концепція кохання Е. Фрома.
4. Філософія екзистенціалізму:
 - а) соціально-історичні умови і ідейне коріння екзистенціалізму;
 - б) категорія буття. Буття всесвіту і буття людини;
 - в) людське існування та воля.

Філософія марксизму:**Головні поняття та категорії:**

Закони, категорії і принципи матеріалістичної діалектики, засіб виробництва, базис, надбудова, суспільне буття, суспільна свідомість, суспільно-економічна формація.

Філософія життя:**Головні поняття та категорії:**

Ірраціоналізм, волюнтаризм, нігілізм, «життя», «воля», «воля до влади», християнство, мораль, імморалізм, «надлюдина».

Філософія психоаналізу:**Головні поняття та категорії:**

Фрейдизм, психоаналіз, «катартичний метод», свідомість, несвідоме, «Едипів комплекс», «лібідо», сублімація, неофрейдизм.

Філософія екзистенціалізму:**Головні поняття та категорії:**

Ірраціоналізм, екзистенція, існування, «буття свідомості», «буття - до -смерті», «турбота», «модуси», відчуження, «прикордонна ситуація», воля.

Заняття 7.**Тема 11. ПРОБЛЕМИ ПІЗНАННЯ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ ХХ СТ.**

1. Неопозитивізм:
 - а) виникнення та етапи розвитку позитивізму;
 - б) неопозитивізм та його трактовка предмету філософії;
 - в) принципи неопозитивізму (верифікації, фальсифікації, конвенціоналізму).
2. Феноменологія та герменевтика:
 - а) Феноменологія – вчення про феномени; основні ідеї феноменологічної теорії; поняття істини.
 - б) герменевтика як засіб філософствування; антична та середньовічна герменевтика;

в) герменевтика свідомості та герменевтика буття як форми філософської герменевтики.

Головні поняття та категорії:

Позитивізм, неопозитивізм, логічний позитивізм, філософія семантичного аналізу, фізикалізм, верифікація, фальсифікація, конвенціоналізм, постпозитивізм, прагматизм, феномени, феноменологія, герменевтика, герменевтика свідомості, герменевтика буття.

САМОСТІЙНІ СЕМЕСТРОВІ ЗАВДАННЯ

Тема 3.

ФІЛОСОФІЯ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ВІДРОДЖЕННЯ

Головні поняття та категорії:

Неоплатонізм, гностицизм, патристика, схоластика, теологія, теоцентризм, істина, універсалиї, реалізм, номіналізм, ірраціоналізм, креаціонізм, фідейзм. Гуманізм, антропоцентризм, епоха "Відродження", пантеїзм, діалектика, гносеологія, політика.

Головні проблеми теми

1. Середньовічна філософія як синтез християнства і античної філософії.
2. Вчення про буття у філософії А. Августина;
3. Предмет пізнання;
4. Проблема людини і суспільства;
5. Співвідношення віри та розуму, філософії та релігії у філософії Ф. Аквінського;
6. Суперечка про природу універсалиї у середньовічній філософії.
7. Гуманізм філософії доби Відродження.
8. Культ людини-творця в філософії Відродження.
9. Мистецтво та філософія, їх взаємозв'язок в філософії.
10. Проблеми діалектики в філософії Миколи Кузанського.
11. Поняття світогляду та його особливості в філософії доби Відродження.
12. Місце та роль політики в працях філософів доби Відродження.
13. Вчення М. Макіавеллі про етику та державу.
14. Зародження ідей утопічного соціалізму в епоху Відродження.

Питання для самоконтролю:

1. Чому філософія Середньовіччя характеризується як релігійна?
2. Що бере філософія Середньовіччя у Античній (Давньогрецькій) філософії?
3. Чому церква так захищала погляд, згідно якому Земля є центром сонячної системи?
4. Чому віра вище розуму, а релігія вище філософії?
5. Назвіть хронологічні рамки філософії Відродження.
6. Дайте характеристику світогляду філософії доби Відродження.
7. В чому з'являлась особливість діалектики М. Кузанського?
8. Назвіть головних представників філософів доби Відродження.
9. Дайте визначення пантеїзму, його місце та роль в філософії.
10. Що нового вніс М. Макіавеллі в вчення про державу та політику?
11. Назвіть основні ідеї та представників утопічного соціалізму.

1. Філософія: курс лекцій: Учеб. пособие для студ. вузов / Под общей ред. В.Л. Калашникова. - М. : Гумант. Изд. центр ВЛАДОС, 1999. – С. 31-57.

2. Філософія. Учебник для вузов. - М. :ЮНИТИ-ДАНА, 2001. - С. 27-45.

10. Філософія: Підручник / За заг. Ред. М. Горлача та ін. – Харків : Консум, 2000. - С. 77-101.

Тема 4.

ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ЧАСУ

Головні поняття та категорії:

Механіцизм, метафізика, дуалізм, емпіризм, наука, досвід, індукція, дедукція, раціоналізм, сенсуалізм, експеримент, інтуїція, субстанція, пантеїзм, атрибути, модуси, монади (філософія Нового часу).

Головні проблеми теми

1. Соціально-економічні перетворення, наукова революція і їх віддзеркалення у філософії;

2. Ф. Бекон - родоначальник дослідної науки і філософії Нового часу;
3. Емпірико-індуктивний метод Ф. Бекона;
4. Раціонально-дедуктивний метод Р. Декарта.
5. Вчення про субстанцію в філософії Нового часу (Б. Спіноза, Г. Лейбніць).

Питання для самоконтролю:

1. Що є об'єктом пізнання у філософії Нового часу?
2. В чому полягає суть емпіризму та раціоналізму?
3. В чому новизна підходу до істини в філософії Р. Декарта?
4. Чому Р. Декарт «вбиває Бога»?

Тема 12.

РОСІЙСЬКА РЕЛІГІЙНА ФІЛОСОФІЯ КІНЦЯ ХІХ ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Головні поняття та категорії:

Соборність, соборний дух, етичний раціоналізм, всеєдність, цільне знання, вільна теософія. Софія, Логос, теократія, теургія, буття, суще, Абсолют, Боголюдина, боголюдство, ірраціональна свобода, раціональна свобода, свобода проймана любов'ю до Бога, людина, етика творчості, космізм, біосфера, ноосфера.

Головні проблеми теми

1. Філософські та соціально - політичні концепції слов'янофілів і західників.
2. Концепція позитивної «всеєдності». Людина як сполучне кільце між божественним і природним світом.
3. Учення В. Соловйова про боголюдство як джерело відродження світу.
4. Філософські погляди М.О. Бердяєва. Проблеми буття, пізнання і свободи.
5. Ідеї космізму в російській філософії (М.Ф. Федоров, В.І. Вернадський).

Питання для самоконтролю:

1. Учення Вол. Соловйова про буття, абсолютно суще.
2. Погляд Вол. Соловйова на нову філософію як „вільну теософію”.
3. Поняття „всеєдності”, „цільного знання”, істини Вол. Соловйова
4. Практичний „вихід” теоретичних поглядів Вол. Соловйова, його періоди.
5. Поняття Софії, Логоса, Абсолюту у вченні Соловйова.
6. Поняття людини, боголюдство як джерело відродження світу.
7. Сутність та зміст поняття „природа”, „дух” в філософії М.Бердяєва.
8. Градації свободи у вченні М.Бердяєва.
9. Етика творчості по Бердяєву.
10. Філософія „космізму”. Сутність понять „біосфера”, „ноосфера”.

Тема 13.

СУЧАСНА РЕЛІГІЙНА ФІЛОСОФІЯ. НЕОТОМІЗМ.

Головні поняття та категорії:

Томізм, неотомізм, тейардїзм, гілеморфізм, панпсихізм. “точка Омега”, “град земний”, „град божий”, креаціонізм, еволюція.

Головні проблеми теми

1. Головні напрями сучасної релігійної філософії.
2. “Класичні” та “Неокласичні” течії в релігійної філософії ХХ ст.
3. Неотомізм – офіційна сучасна філософська доктрина Ватикану.
4. Концепція гармонії віри та розуму.
5. Співвідношення філософії та релігії в неотомізмі.
6. Креаціонізм та спонукання доказів буття богу.
7. Проблема людини в релігійній філософії.
8. Етична проблематика релігійної філософії.

Питання до самоконтролю:

1. У чому сутність еволюції релігійної філософії ХХ ст.?
2. Назвіть класичні та неокласичні течії в релігійній філософії ХХ ст.

3. Що є офіційною доктриною католицької церкви?
4. Розкрийте співвідношення релігії та філософії в неотомізмі.
5. Розкрийте антропологічну та етичну сутність філософії неотомізму.
6. Дайте характеристики еволюційній концепції Тейяра де Шардена.
7. Виділіть основні орієнтації сучасної релігійної філософії.

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ З ФІЛОСОФІЇ

1. Основне питання філософії. Принципи класифікації філософських напрямків.
2. Антична філософія як виток сучасної європейської цивілізації.
3. Етичні проблеми в античній філософії.
4. Змоги вирішення питання-людина та світ-в античній та середньовічній філософії.

Порівняльний аналіз.

5. Пантеїзм . як специфічна риса філософії Відродження
6. Боротьба сенсуалізму та раціоналізму у філософії Нового часу.
7. Філософські погляди Т. Гобса та Д. Лока на природу та походження держави.
8. Суб'єктивний ідеалізм Фіхте.
9. Принцип тотожності духу та природи у філософії Шелінга.
10. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
11. "Абсолютна міфологія" А.Ф. Лосева.
12. Філософські ідеї у російській літературі XIX століття. Філософія людини Ф.М. Достоевського.
13. Соціально – демократичні (І. Франко) та ліберально – демократичні (М. Драгоманов) тенденції у поглядах на суспільний розвиток.
14. Марксистське трактування суспільства та антропосоціогенезу людини. Зміст матеріалістичного розуміння історії.
15. Соціальні та наукові передумови філософії життя. Ірраціональний волюнтаризм А. Шопенгауера.
16. Вплив філософії життя на некласичну філософію.
17. Неофрейдизм. Тенденції його розвитку у XX столітті.
18. Вплив екзистенціалізму на культуру та мистецтво сьогодення.
19. Теорія наукових революцій Т. Куна.
20. Сучасна релігійно-філософська доктрина протестантизму.
21. Еволюціонізм Тейяра де Шардена.
22. Суспільство та природа, історичні типи їх взаємодії.
23. Суспільство як система. Філософські підґрунття теоретичної моделі суспільства: матеріалізм, ідеалізм, натуралізм.
24. Соціальна структура сучасного суспільства.
25. Політична система суспільства та її структура. Держава-ядро політичної системи суспільства.
27. "Людський вимір" суспільства.
28. Основні форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок та значення у суспільному житті.
29. Ідея прогресу в історії філософської думки.
30. Постмодерністська маргіналізація культури: апологія та критика.

ПИТАННЯ ДО ЛЕКЦІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ФІЛОСОФІЇ

для студентів всіх спеціальностей

МОДУЛЬ 1.

- 1 Мировоззрение и его структура. Исторические типы мировоззрения: миф, религия, философия.
- 2 Философия как тип мировоззрения. Круг философских проблем.
- 3 Функции и назначение философии.
- 4 Философия в системе наук. Методологическая функция философии.
- 5 Истоки античной философии: от мифа к логосу. Космоцентрический характер античной философии.
- 6 Метафизика и диалектика в эпоху античности. Объективная и субъективная диалектика
- 7 Проблема бытия в древнегреческой философии.
- 8 Проблема человека и общества в античной философии..
- 9 Теоретико-познавательные проблемы в философии античности.
- 10 Синтез христианства и античной философии в Средневековой философии..
- 11 Учение о бытии в философии Средневековья. Креационизм.
- 12 Проблема соотношения веры и разума, религии и философии в Средневековой философии..
- 13 Спор о природе универсалий: реализм и номинализм.
- 14 Философские взгляды Фомы Аквинского. Доказательства бытия Бога. Гносеология.
- 15 Учение о человеке и обществе в философии Средневековья. Проблема свободы воли.
- 16 Гуманизм философии Возрождения.
- 17 Научная революция XVII века и ее отражение в философии Нового времени.
- 18 «Новый Органон» Ф. Бэкона: от «идолов» познания к индуктивному методу.
- 19 Принцип сомнения Р. Декарта. Метод рационалистической дедукции.
- 20 Понятия Субстанция, Бог и Природа в философии Б. Спинозы.
- 21 Учение о монадах Г.В.Ф. Лейбница.
- 22 Учение о человеке и обществе в философии Нового времени.
- 23 Гносеологические проблемы в философии И. Канта.
- 24 Этика И. Канта. Категорический императив.
- 25 Абсолютного идеализм Г.В.Ф. Гегеля. Идея тождества бытия и сознания
- 26 Концепция диалектики Г.В.Ф. Гегеля. Законы диалектики.
- 27 Антропологический материализм Л. Фейербаха. Критика им христианства.
- 28 Истоки и наиболее характерные черты древнерусской философии. Ее практически-нравственная ориентация.
- 29 Философия Г. Сковороды. Представления о «сродном труде».
- 30 Развитие украинской философской и социально-политической мысли в XIX – нач. XX ст. (М.Костомаров, П.Юркевич, М.Драгоманов).

МОДУЛЬ 2.

- 1 Классическая и неклассическая философия: общность и различие.
- 2 Социально-исторические, теоретические, естественнонаучные предпосылки возникновения марксизма. Отличие марксистской философии от предшествующей.
- 3 Концепция материалистической диалектики К.Маркса. Отличие диалектики Маркса от диалектики Гегеля.
- 4 Представления о направленности исторического процесса. Общественно-экономические формации.
- 5 Способ производства. Диалектика производительных сил и производственных отношений.
- 6 Проблема отчуждения человека в философии К. Маркса.
- 7 Ницшеановский волюнтаризма. «Воля к власти».
- 8 Критика христианской морали Ф. Ницше.
- 9 «Сверхчеловек» – носитель новых ценностей и новой морали, философский идеал Ницше.

10 Психоанализ. Учение З.Фрейда о бессознательном. Структура психики, смысл и происхождение неврозов.

11 Психоаналитическая концепция личности. Концепция культуры и общества в психоанализе.

12 Концепция любви Э.Фромма.

13 Истоки экзистенциализма. Социально-исторические и культурные предпосылки.

14 Категория бытия в экзистенциализме. Бытие мира и бытие человека.

15 Человек в условиях «пограничной ситуации». Смыслжизненные проблемы в экзистенциализме.

16 Человеческое существование и свобода в философии экзистенциализма.

17 Философия позитивизма. Основные этапы её эволюции.

18 Понимание предмета философии в неопозитивизме.

19 Принципы позитивизма: верификации, фальсификации, конвенционализма.

20 Концепция научных революций Т. Куна.

21 Прагматизм. Критика традиционного понятия истины в прагматических философских концепциях.

22 Философская герменевтика: античная и средневековая герменевтика.

23 Герменевтика сознания и герменевтика бытия: принципиальные различия.

24 Феноменология Понятие истины и задачи философии в феноменологической теории.

25 Постмодерн как тип культуры и способ философствования.

26 Философия всеединства Вл. Соловьева. Идея богочеловечества

27 Философия свободы Н. Бердяева.

28 Проблема веры и разума, философии и религии в философии неотолизма.

29 Эволюционизм Тейяра де Шардена. Мир как ткань Универсума.

30 Учение Тейяра де Шардена о человеке и конечной точке его развития.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ФІЛОСОФІЇ

для студентів всіх спеціальностей

- 1 Світогляд та її структура. Історичні типи світогляду: міф, релігія, філософія.
- 2 Філософія як тип світогляду. Коло філософських проблем.
- 3 Філософія у системі наук. Методологічна функція філософії.
- 4 Витоки античної філософії: від міфу до логосу. Космоцентричний характер античної філософії.
- 5 Метафізика та діалектика в епоху античності.
- 6 Проблема буття у давньогрецькій філософії.
- 7 Проблема людини та суспільства в античній філософії.
- 8 Теоретико-пізнавальні проблеми у філософії античності.
- 9 Синтез християнства та античної філософії у середньовічній філософії.
- 10 Вчення про буття у філософії Середньовіччя. креаціонізм.
- 11 Проблема співвідношення віри та розуму, релігії та філософії у середньовічній філософії.
- 12 Вчення про людину та суспільство у філософії Середньовіччя. Проблема свободи волі
- 13 Гуманізм філософії Відродження.
- 14 Наукова революція XVII століття та її відображення у філософії Нового часу.
- 15 "Новий Органон" Ф. Бекона: від "ідолів" пізнання до індуктивного методу.
- 16 Принцип сумніву Р. Декарт. Метод раціоналістичної дедукції.
- 17 Поняття «Субстанція», «Бог» та «Природа» у філософії Б. Спінози.
- 18 Вчення про монад Г. В. Ф. Лейбніца.
- 19 Вчення про людину та суспільство у філософії Нового часу.
- 20 «Коперніканський переворот» у філософії І. Канта.
- 21 Філософія Г. В. Ф. Гегеля. Метод та система.
- 22 Філософська думка в Україні.
- 23 Соціально-історичні, теоретичні, природничі причини виникнення марксизму.
- 24 Концепція матеріалістичної діалектики К. Маркса. Відмінність діалектики Маркса від діалектики Гегеля.
- 25 Уявлення про спрямованість історичного процесу. Суспільно-економічні формації.
- 26 Проблема відчуження людини у філософії К. Маркса
- 27 Критика християнської моралі Ф. Ніцше.
- 28 «Надлюдина» – носій нових цінностей та нової моралі, філософський ідеал Ф. Ніцше.
- 29 Психоеаналіз. Вчення З. Фрейда про несвідоме.
- 30 Концепція культури та суспільства на психоаналізі. Неофрейдизм.
- 31 Витоки екзистенціалізму. Соціально-історичні та культурні передумови.
- 32 Категорія буття в екзистенціалізмі. Буття світу та буття людини.
- 33 Людське існування та свобода у філософії екзистенціалізму.
- 34 Філософія позитивізму. Основні етапи її еволюції.
- 35 Розуміння предмета філософії у неопозитивізмі. Принципи неопозитивізму.
- 36 Прагматизм. Поняття істини у прагматизмі.
- 37 Філософська герменевтика. Антична та середньовічна герменевтика.
- 37 Феноменологія. Поняття істини та завдання філософії у феноменологічній теорії.
- 38 Постмодерн як тип культури та спосіб філософствування.
- 40 Проблема віри та розуму, філософії та релігії у філософії неотомізму.

**ПОНЯТТЯ З ФІЛОСОФІЇ,
включені в екзаменаційні квитки**

Агностицизм	Суспільно-економічна формація
Антропоцентризм	Суспільство
Апріорі Атомізм	Онтологія
Базис Несвідоме	Основне питання філософії
Біблія	Пантеїзм
Бог Буття Віра	Патристика
Верифікація Річ у собі	Прикордонна ситуація
«Воля до влади»	Позитивізм
Герменевтика	Постмодерн
Гносеологія	Прагматизм
Держава	Провиденціалізм
Гуманізм	Виробничі сили
Діалектика	Виробничі відносини
Ідеалізм	Протиріччя
Ідея (ейдос)	Психоаналіз
Істина	Раціоналізм
Кардіоцентризм	Релігія
Категорії	Самопізнання
Конвенціоналізм	Надлюдина
Космоцентризм	Свобода
Культура	Свідомість
Лібідо	Софістика
Максима	Спосіб виробництва
прагматизму	Сублімація
Марксизм	Схоластика
Матеріалізм	Теологія
Матерія	Теоцентризм
Метафізика	Універсалії
Метод пізнання	Фальсифікація
Методологія	Феноменологія
Світогляд Міф	Феномени
Монади	Фізика
Мислення	Філософія
Наука	Філософія серця
Неофрейдизм	Людина
Неопозитивізм	Екзистенціалізм
	Екзистенція
	Емпіризм
	Естетика
	Етика
	Етичний релятивізм

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА з курсу «ФІЛОСОФІЯ»

1. Андрущенко, В. Соціальна філософія / В. Андрущенко, М. Міхальченко. – К. – 1999.
2. Антологія світової філософії. - К., 1991. - Т. 1, Ч. 1. - 292 с.
3. Баженов, Л. Б. Роздуми під час читання Поппера / Л. Б. Баженов
4. // Питання філософії. - 2002.
5. Бичко, А. К. Історія філософії : Підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. – К. : Либідь, 2001.
6. Вадимов, А. В. Микола Бердяєв: вигнання / А. В. Вадимов // Питання філософії. - 1994. - № 1. - С. 104-115.
7. Геворкян, А. Р. Ніцше та метафізичний песимізм / А. Р. Геворкян // Питання філософії. - 2001. - № 8. - С. 157-166.
8. Горський, В. С. Історія української філософії / В. С. Горський. - К.: 1996.
9. Громов, М. А. Кардіогносія П. Юркевича і традиції вітчизняної філософії / М. А. Громов // Філософська та соціологічна думка. - 1996. - № 3. - С. 16-29; - № 4. - С. 21-32.
10. Грюнбаум, Р. Нова критика теологічних інтерпретацій фізичної космології (Лейбніц та ін) / Р. Грюнбаум // Питання філософії. - 2002. - № 4. - С. 67-88.
11. Грюнбоіз, М. Сто років психоаналізу: підсумки та перспектива / М. Грюнбоіз // Питання філософії. - 1997. - № 7. - С. 85-99.
12. Дворкін, Ю. А. Ти і Воно / Ю. А. Дворкін // Питання філософії. -2002. - № 4. - С. 141-158.
13. Дубінін, В. В. Розвиток філософської думки в Україні / В. В. Дубінін. – Краматорськ : ДДМА, 2006. – 208 с.
14. Йорданський, В. В. Про єдине ядро древніх цивілізацій / В. В. Йорданський // Питання філософії. - 1998. - № 12. - С. 37-49
15. Каган, М. С. Філософія як світогляд / М. С. Каган // Питання філософії. - 1997. - № 9. -С. 36–46.
16. Кожен, А. Н. Релігійна метафізика В. Соловйова / А. Н. Кожен // Питання філософії. - 2000. - № 2. - С. 104-135.
17. Лекторський, В. А. Про деякі філософські уроки З. Фрейда / В. А. Лекторський // Питання філософії. - 2000. - № 10. - С. 4-9.
18. Лісовий, В. Дмитро Іванович Чижевський: онтологія, гносеологія, філософія культури // Філософ. та соціол. думка. - 1996. - № 5-6. - С. 4-17.
1. Лузан, А. А. Введення у філософію / А. А. Лузан. - Краматорськ: ДДМА, 2009.
19. Лузан, А. А. Філософія: навчальний посібник з підготовки до семінарських занять (для студентів усіх спеціальностей та всіх форм навчання) / А. А. Лузан, А. В. Бородай. - Краматорськ: ДДМА, 2012. - 96 с.Лузан, А. О.
20. Вступ до філософії / А. О. Лузан. – Київ, 2013. – 136 с.
21. Мень, П. Про Тейяра де Шарден / П. Мень // Питання філософії. - 1990. - № 12.
22. Мільдон, К. Ще раз про екзистенційну філософію / К. Мільдон // Питання філософії. - 2002. - № 3. - С. 32-42.
23. Німецька класична філософія. - Краматорськ: ДДМА, 2006. - 23 с.
24. Нестік, Т. А. Тема внутрішнього слова у Августина: мислення і час / Т. А. Нестік // Питання філософії. - 1998. - № 10.

25. Огородник, І. В. Історія філософської думки в Україні. Курс лекцій : навч. посіб. / І. В. Огородник, В. В. Огородник. – К. Вища школа : Знання, КОО, 1999. – 543 с.
26. Ойзерман, Т. І. Матеріалістичне розуміння історії: плюси та мінуси / Т. І. Ойзерман // Питання філософії. - 2001. - № 2. - С. 3-32.
27. Петрушенко, А. І. Філософія: навч. посібник / О. І. Петрушенко. - К.: 2002. - 544 с.
28. Піанк, М. Позитивізм та реальний зовнішній світ / М. Піанк // Питання філософії. - 1998. - № 3.
29. Піч, Р. Критичний розгляд Юркевичем філософії Канта / Р. Піч // Питання філософії. - 2002. - № 7. - С. 107-115.
30. Подільська, Є. А. Підручник/Є. А. Подільська. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 704 с.
31. Розвиток філософської думки в Україні. - Краматорськ: ДДМА, 2008. - 39 с.
32. Розеншток-Хюссі, О. Прощання з Декартом / О. Розеншток-Хюссі // Питання філософії. - 1997. - № 12.
33. Субірі, Х. П'ять лекцій про філософію / Х. Субірі // Питання філософії. - 2002. - № 5. - С. 156-173.
34. Тімі, Г. Песимізм духу та оптимізм абсолюту (Гегель) / Г. Тімі // Питання філософії. - 2000. - № 7. - С. 91-104.
35. Філософ та людина. Філософські читання/П.В. Копнін // Питання філософії. - 1997. - № 10. - С. 77-94.
36. Філософія: навч. посібник / за ред. Л. В. Губернського [та ін]. - 2-ге вид., Перероб. та дод. - К.: Вікар, 2001.
37. Філософія: підручник / за заг. ред. М. І. Горлача [та ін]. – Харків. : Консул, 2000.
38. Філософія: навчальний посібник для вузів. - К., 1994
39. Філософія : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : Вікар, 2001.
40. Хорунжий, С. С. Трансформація слов'янофільської ідеї у ХХ ст. / С. С. Хорунжий // Питання філософії. - 1994. - № 11. - С. 54-59.
41. Чанишев, А. А. «Град земний» в есхатологічній перспективі / А. А. Чанишев // Питання філософії. - 1999. - № 1.
42. Чернов, Г. А. Кант. Критика чистого розуму / Г. А. Чернов // Питання філософії. - 2000. - № 2. - С. 184-186.
43. Шевченко, В. Філософська думка на території України до Київської Русі // Філософ. та соціол. думка. - 1996. - № 5-6. - С. 3-15.
44. Шинкаренко, Є. Етичний потенціал «Філософії серця» Памфіла Юркевича // Філософ. та соціол. думка. - 1996. - № 3-4. - С. 4-15.
45. Шуков, В. А. Апологія вільнодумства Сократа / В. А. Шуков // Питання філософії. - 2001. - № 12. - С. 140-152.
46. Юркевич, П. Історія філософії права. Введення / Філософ. та соціол. думка. - 1996. - № 3-4. - С. 38-71.